

**Közhasznúsági jelentés
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete
2006. évi tevékenységéről**

Az 1935-ben alapított Magyar Könyvtárosok Egyesülete (továbbiakban MKE) az egyesületekről szóló 1989. évi II. törvény értelmében bejegyzett országos hatáskörű szervezet. 2002. március 15-étől a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi törvény alapján regisztráltan közhasznú szervezetként látja el feladatát. A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvényben foglaltaknak megfelelően teszi kötelességét, él az őt megillető jogokkal.

Az MKE tevékenységét az Alapszabályban megfogalmazottaknak megfelelően végzi a hatályos jogszabályok figyelembevételével, céljainak megvalósítása során az alábbi területeken (Khtv. 26. § c.): tudományos tevékenység, kutatás; nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés; kulturális tevékenység; a kulturális örökség megóvása; a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének javítása; a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység.

Szervezeti élet

Az elmúlt év a szervezeti élet reformjának cikluszáró éve volt. A teljes tagság véleményére építve – több hónapos előkészítő munka során –, folyamatos jogi konzultációval megalapozva, a januári közgyűlés elfogadta az Alapszabály módosítását, benne kimondta a tagsági hovatartozás ismérveit, valamint ugyanezen döntéshozó fórumon meghatározta a tagdíj mértékét. Valamennyi döntés a tagság javát szolgálta.

Az MKE szervezetéből kivált három önálló egyesület jogi státusza rendeződött.

Végleges lett az új tagnyilvántartási rendszer. Statisztika szerint az egyesületnek 1964 egyéni, 69 testületi tagja 27 területi, illetve szakmai tagszervezetben végezte munkáját. Fontos lépés volt annak az evidenciának érvényt szerezni, hogy tag az, aki a tárgyévben befizette tagdíját.

Az elmúlt év folyamán jelentős számban létesítettek könyvtáros kollégák tagsági viszonyt a tagszervezetek valamelyikében. Az elnökség folyamatosan napirenden tartotta a szervezetépítés kérdését. Szemléletében, stratégiájában jelentős helyen szerepelt a fiatal kollégák bekapcsolása az egyesületi életbe. Ebben elkötelezett partnerekre talált a tagszervezetek vezetésében.

2006 a tisztújításra készülési éve is volt, 15 tagszervezet élén történt változás, cserélődött ki a vezetés egy része.

A változatlanul dinamikus fejlődő egyesület titkársága jelentősen bővülő feladatai ellenére kiegyensúlyozottan végezte munkáját, de a nagy odafigyelést igénylő pályázati-pénzügyi feladatok határidőre történő elvégzése sok esetben járt többletmunkával a titkárságvezető esetében. Mindezek nem gátolták az operatív munka területén a tagszervezetekkel kialakított jó munkakapcsolatot. Az operatív ügyek intézésébe jelentősen besegített a főtitkár is, többek között a tagnyilvántartás naprakészsége az ő érdeme.

Az MKE elnöksége éves munkaterv és ütemterv alapján végezte munkáját, üléseit rendszeresen, havonta tartotta. Döntéseit minden esetben körültekintően, megalapozottan és felelősségteljesen hozta meg. Bár az elnökség tagjai közül sokan nem vállalhattak a soros ciklusban tisztséget, ez a tudat mégsem járt együtt a teendők elhanyagolásával. Intenzív munka, jó szellemiség, nyíltság jellemezte az üléseket, a vállalt feladatokat – amiből jutott bőven – mindenki maradéktalanul teljesítette.

Az elnökség vezetését segítő Tanács a munkatervében meghatározottaknak megfelelően ülésezett. Tevékenysége jól szolgálta az egyesület ügyét. Észrevételei, felvetései, a megfogalmazott vélemények pregnánsan tükrözték a tanácsstagok álláspontját az egyes napirendi pontokkal kapcsolatban.

Az iroda felszereltsége sokat korszerűsödött a ciklus végére. Az infokommunikációs eszközök széleskörű alkalmazása nélkül lehetetlen lett volna a napi feladatok ellátása, a szervezet irat- és dokumentumtárának napra készen tartása. Ez utóbbiba – a személyiségi jogok figyelembevételével, az ügyrend által szabályozott hozzáférési rend betartásával – bárki betekinthez. Az egyesület frissített honlapja gondoskodik arról, hogy a tagság, illetve a szervezet tevékenysége iránt érdeklődők kellő információt kapjanak az egyesületről, küldetéséről, aktuális eseményeiről.

Szakmai rendezvények

Éves munkatervében alapvetően három nagy program megvalósítását, valamint speciális tanfolyamok megtartását tűzte ki célul az elnökség. Ezt kiegészítették az év közbeni megkötött együttműködési szerződések kimeneteleként megvalósított egyéb, előre nem tervezett programok, amelyek aktualitásuknál fogva kiemelt jelentőségűvé emelkedtek, az egyesületi feladatok irányát hosszú távra meghatározták.

A programok jól tükrözték a könyvtáros társadalmat foglalkoztató kérdéseket, azaz: a könyvtárak szerepének változása a XXI. században, az elektronikus ügyintézés lehetőségei a könyvtárban, a kistelepülések információellátása, az integrált terek kialakítása – könyvtár – teleház – művelődési intézmény, és a finanszírozás.

A Kecskeméti Katonai József Megyei Könyvtárban és együttműködésével megtartott 38. Vándorgyűlés „Középpontban az állampolgár. A könyvtárak közösségi közszolgáltató szerepe” címmel a fentebb megfogalmazott gondolatkört vizsgálta meg sokoldalú megközelítésben. A kis plenáris ülés előadásain az üzleti és társadalmi élet meghatározó szereplői fogalmazták meg könyvtárral kapcsolatos véleményüket, elképzeléseiket. A délutáni szekciók tovább bontották a vezérmotívumot. Az állampolgároknak szóló információszolgáltatás olyan vetületei jelentek meg könyvtári feladatként, mint a digitális szakadék csökkentése, a digitális esélyegyenlőség megteremtése, a digitális műveltség megszerzésére irányuló, az állampolgárok széles csoportjait megcélzó tréningek, szolgáltatások – az elektronikus ügyintézés bevezetése. Helyet kapott természetesen az olvasáskultúra fejlesztéséhez kapcsolódó könyvtári teendők egész sora.

A kecskeméti vándorgyűlés stratégia-összefoglaló és új stratégiát nyitó rendezvény volt, ajánlásai egyértelműen fogalmazták meg a szakma feladatait. A témához a helyszín kiválasztása telitalálat volt, a kecskeméti könyvtár magas szintű szolgáltatásaival, nyitásával az új koncepció irányába modellértékű a hazai könyvtáriügyben.

Műfajában más, de hasonlóan izgalmas területről szólt a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál Könyvtáros Klub programja. Kerekasztal-beszélgetések, előadások sora foglalkozott a könyvtáros szakma, a könyvszakma valamint kulturális életünk legaktuálisabb kérdéseivel. A „Mentorok, mecénások, szponzorok” című kerekasztal-beszélgetés jeles előadói (Lengyel László, Harsányi László, Réz András, Redl Károly, Raiffeisen Bank képviselője, Rózsa Péter mint moderátor) cseréltek véleményt a könyvtár támogatásának, finanszírozásának formáiról, lehetőségeiről. Egyes szélsőséges megnyilatkozástól eltekintve, az nem volt kérdés, hogy könyvtárakra márpedig szükség van. Kérdés volt viszont, hogy mely irányba mozduljanak ezek az intézmények, melyek jelenkori feladatai? A beszélgető-partnerek abban egyetértettek, hogy a könyvtárak fenntartása alapvetően állami feladat. Említésre került a skandináv dokumentumellátási modell és a vállalkozói szféra jelenlévő szereplőjének elképzelése a szponzorálás lehetőségeiről. A szakmapolitikai kérdések aktualitását, fontosságát jelzi a programok magas látogatottsága.

A 2006. év egyik kiemelkedő ünnepi programja volt az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára rendezett megemlékezés. „A mi '56-unk – könyvtár és könyvtáros sorsok 1956-ban” című konferenciát az MKE elnöksége, az MKE Helyismereti Könyvtárosok szervezete és a Társadalomtudományi Szekció közösen szervezte az OSZK-ban. Az előadók visszaemlékezéseik során legszemélyesebb gondolataikat osztották meg a hallgatósággal, a történelmi események, emberi sorsok, magatartások felvillantásával idézték meg a kort. A konferencia ünnepélyességét a Füzéki István Emlékdíj átadása koronázta meg.

Az MKE és az OIK közös szervezésében került sor az „Alkotó könyvtáros” rendezvénysorozat keretén belül két programra. Az első bemutatkozás a Nyelvek Európai Napja alkalmából Engel Judit (OIK) könyvtáros kolléga akvarell kiállításának megnyitása, a második a Bródy-díjas első kötetes Szakács István (BME-OMIKK) regényének bemutatása volt.

Az egyesület által szervezett, a könyvtáros speciális kompetenciáival, készségeivel, képességeivel foglalkozó kommunikációs tréning immáron 3. éve jól illeszkedik a fenti koncepcióba, sikere szükségletet igazol.

Nagy népszerűségnek örvendett és fehér foltok megszüntetésére irányuló képzés volt a pályázat-íráshoz és elszámoláshoz szükséges tréning is.

Ugyanebben a tematikus blokkban említendő az ITT (Információs Társadalmi Tanácsadó) mentor képzés is. Jelentős eredmény, hogy 200 fő könyvtáros tett záróvizsgát a 11 helyszínen zajló 40 órás képzés során és lett hivatalosan is alkalmas az állampolgári tanácsadásra. A 11 képzőhely között 5 könyvtár is szerepelt: a szolnoki megyei, a nyíregyházi megyei, a szegedi Somogyi, a budapesti Könyvtári Intézet, valamint a szombathelyi megyei könyvtár. A megszervezett ismereteken túl a 200 fős könyvtári részvétel erősen növelte a szakma imidzsét olyan tárcánál is, mint a GKM, akivel az MKE a képzésre együttműködési szerződést kötött.

Az MKE részt vett a civil szervezetek 11. alkalommal megrendezett országos kiállításán és szakmai találkozóján, a CIVILIÁDA 2006 című programsorozaton, és képviseltette magát az Informatio Medicata rendezvényen is.

Nem utolsó sorban említendő, hogy a 2006. januári közgyűlésen került sor az Etikai Kódex aláírására a szakma társadalmi szervezetei által.

Az egyesület szakmai rendezvényeinek teljességét a 27 tagszervezet rendezvényeinek összessége adta. Szakmai programjaik sokszínűek voltak, jól szolgálták mind a kis, mind a nagy közösség, a szakma helyi és országos érdekeit.

Oktatási – képzési tevékenység

Az MKE és az IKSZ közös oktatási-képzési munkacsoportja a beszámolási időszakban kétszer ülésezett.

Július 4-én a *Javaslatok a könyvtáros-képző intézményeknek a felsőfokú szakképzés és a mesterképzés (MSc) szakterületeire* c. témát vitatta meg. A kérdést a felsőoktatási törvény módosítása, illetve a felsőoktatás folyamatban lévő reformja tette időszerűvé. A munkacsoport ismételten megállapította, hogy az informatikus könyvtáros szak megmaradása, vagyis az a tény, hogy ősztől külön alapképzési (BA, BSc) szakok indulhatnak az érintett főiskolákon és az egyetemeken, szakmánk számottevő vívmánya. A vonatkozó kormányrendelet lehetővé teszi az informatikus könyvtáros alapképzési szakra épülő mesterszak (MSc) létesítését és indítását is. Ennek előkészítése ekkor már folyamatban volt. A munkacsoport tagjai támogatták azt az elképzelést, hogy a potenciális képzőhelyek a szigorú feltételek ellenére minél több szakirány indítását szorgalmazzák, mivel a könyvtárak és más információ-szolgáltató helyek érdekei ahhoz fűződnek, hogy ezen a szinten minél differenciáltabb legyen a szakember-képzés. Hasonló okokból indokoltnak tartanák, hogy az informatikus könyvtáros mester szakra más alapképzési szakokról (netán más

mesterszakokról) is tegyük lehetővé a belépést, szükség esetén a jogszabályok módosításával; ily módon enyhíthetők ugyanis az eddigi kétszakos képzés megszűnéséből fakadó hátrányok, gondok. A felsőfokú szakképzés új lehetőség: az alapképzési szak alatti szintről, jelesen az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, négy féléves képzésről van szó, ahonnan adott esetben át lehet lépni az alapképzési szakra, még hozzá bizonyos számú kreditpont beszámításával. A könyvtárakban és más információ-szolgáltató helyeken valóban szükség van olyan munkatársakra, akik nem rendelkeznek alap- vagy mesterképzési szakképzettséggel, de a könyvtári asszisztensekhez viszonyítva több ismerettel rendelkeznek. Miután megnyílt a lehetőség a Könyvtári Intézet által már korábban kezdeményezett segédkönyvtáros képzés megindítására, ez koordinálható a felsőfokú szakképzéssel. Bár a megbeszélésen nem került szóba, a mester szakok előkészítésének befejezése után célszerű foglalkozni a felsőoktatási törvényben ismételt szereplő, a mesterfokozatot követő szakirányú továbbképzés (amely legalább két és legfeljebb négy féléves lehet) problémájával. Az alapképzési szak tartalmáról, a mesterszak előkészítésének állásáról 2007 elején a munkacsoport vezetője két tájékoztatót tartott (MKE Tanácsa, MKE Veszprém Megyei Szervezete).

November 21-én Az *Országos Képesítési Keretrendszer (OKKR) megalkotásának koncepciója (javaslat)* szerepelt a napirenden, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Európai Uniói Kapcsolatok Főosztályának kérésére. A munkacsoport álláspontját írásban rögzítette, és az észrevételeket az MKE elnökének aláírásával eljuttattuk az OKM említett főosztályára.

„Az év fiatal könyvtárosa” elismerő címre kiírt 2007. évi pályázati felhívás elkészült, és megjelent a szakajtóban, valamint a Katalist levelező listán.

A munkacsoport mindenkor felelősségteljesen viszonyult a területéhez tartozó ügyekhez, rendszeresen tájékoztatta munkájáról az elnökséget, s jelezte, hogy mikor melyik kérdéscsoportnál és milyen szinten kell és érdemes erősíteni a képviselőt, a lobbyt.

Kommunikációs tevékenység

A kommunikációs bizottság népszerűsége 2006-ra mit sem változott, működésének szükségességéhez, hasznához kétség nem fért, az egyesület és a szakma tevékenységébe szervesen beépült. Munkájában rendezvények marketing szempontú elemzése éppúgy szerepet kapott, mint az egyes rendezvények marketing feladatainak ellátása. A magát országos hálózattá kinövő bizottság az elmúlt évben négyszer ülésezett.

Az előző évekhez hasonlóan első ülésükön az MKE munkatervének elemzését végezték el, meghatározták az egyes rendezvényekhez, eseményekhez tartozó kommunikációs, promóciós stb. feladatokat. Munkájuk jól erősítette az egyesület belső kommunikációját és PR-jét. Mindez hozzájárult az MKE belső információáramlásának meggyorsításához, a tagszervezetek és az elnökség közötti gyors visszacsatoláshoz. A közös gondolkodás, az együttes munka során szerzett tapasztalatokat a bizottság tagjai szervezetük munkájában kamatoztatták. A bizottság kiértékelte a szervezetek kommunikációs eszközeit és ösztönözte az önálló honlap készítést. Egyik látványos eredménye a 11 tagszervezeti működő és rendszeresen frissített honlap lett. Néhány megyei könyvtár a saját marketing stratégiájának elkészítéséhez felhasználta a bizottságban tanultakat, ami fontos eredménynek értékelhető. 2006 nagy teljesítménye az egri Bródy Sándor Megyei Könyvtár marketing stratégiája elkészítéséhez nyújtott effektív segítség volt.

A CIVILIADA, a könyvfesztivál, a vándorgyűlés azok a központi rendezvények, ahol a bizottság munkatársai már évek óta, rendszeresen feladatokat vállalnak. A civiliaada standjának dizájnját, üzenetét a látogatóknak, a civil szervezeteknek a bizottság tagjai állították össze, maguk készítették el 2006-ban is.

A bizottság elnökének nevéhez fűződik a kommunikációs tanfolyam megszervezése. 2006-ban is sor került a képzésre. A tanfolyamhoz az NKA nyújtott évről-évre támogatást. A kommunikációs képzés olyan programot adott, amit a regionális szervezetek sorra magukévá tettek és hasonló képzéseket szerveztek.

A központi 3 napos tanfolyam és a regionális 1-2 napos rendezvények iránt mutatott érdeklődés és a több száz résztvevő azt bizonyította, hogy a könyvtárosok nyitottak nemcsak Magyarországon, hanem a határon túl is a marketing és PR kérdések iránt.

Nemzetközi kapcsolatok

Nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésére, bővítésére különösen nagy figyelmet fordított 2006-ban az egyesület. A közös európai térben tudatosan törekedett az aktív jelenlétre, a folyamatos szakmai párbeszédre, véleménycserére. Figyelemmel kísérte a nemzetközi trendek alakulását, együttműködő partnereket keresett és talált közös projektek indításához.

A kapcsolattartás formájában uralkodóvá vált a levelező fórumok használata, a szakmai utak rövid, megbeszélő jellege. Nem látványos sikerre, hanem tartós együttműködésre törekedett a szervezet.

Az egyesület ez évben is megerősítette tagságát két jelentős nemzetközi szervezetben, az IFLA-ban és az EBLIDA-ban. (EBLIDA-tagságát NCA-pályázaton kapott támogatásból tette folyamatossá.)

Az IFLA Szöulban tartott 72. konferenciáján az MKE-t Bakos Klára elnök és Barátné dr. Hajdu Ágnes elnökségi tag, az IFLA Tudásmenedzsment szekciójának titkára képviselték. A konferencia szlogenje "A könyvtárak: a tudás- és információs társadalom dinamikus motorjai" volt.

Decemberben magánlátogatáson Budapesten járt Alex Byrne úr, az IFLA jelenlegi elnöke. Szakmai programjának megszervezését az IFLA titkárságának kérésére Haraszi Pálné látta el, ő kalauzolta Byrne urat az Országházban is. (2006. december 19.)

Az IFLA megválasztott, 2007. II. felében hivatalba lépő elnökének, Claudia Lux asszonynak a kezdeményezésére, a Goethe Intézet szervezésében Berlinben nemzetközi konferenciát tartottak ez év januárjában. Az MKE elnökének képviseletében dr. Mader Béla vett részt a konferencián.

Az Országgyűlési Könyvtár, mint az MKE és az IFLA intézményi tagja, javaslatot tett Marga COING asszony, a Bundestag könyvtára nemrég nyugalmába vonult főigazgatójának a kitüntetésére. Az indoklás: elismerés a kelet-közép-európai parlamenti könyvtáraknak nyújtott 90-es évekbeli példamutató segítségnyújtásért, a Parlamenti Könyvtárak és Kutatószolgálatok szekcióban kifejtett aktivitásért, valamint a Bundestag új, berlini könyvtárának tervezési és felszerelési munkáinak vezetéséért. Az "IFLA Medal" kitüntetést Szöulban adták át a Coing asszony képviselőjének.

Az EBLIDA tanácsa 2006. májusban Budapestre szervezte éves konferenciáját. A programok előkészítésében előadók felkérésével, helyszínek biztosításával az MKE, az OSZK és intézményi tagként az Országgyűlési Könyvtár vett részt. Az Országgyűlési Könyvtárban Haraszi Pálné tartott angol nyelven előadást.

Külföldi (svéd) előadót kért fel a szervezet a Móricz Zsigmond Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Könyvtár által a Kárpátok-Eurorégió együttműködés keretében szervezett nemzetközi könyvtárszakmai konferenciára (2006. március 23-25.). Az MKE elnökségét Bakos Klára elnök, Nagy Anikó főtítkárs, dr. Murányi Lajos, az MKE tanács elnöke képviselték.

Közös, együttes pályázatírás előkészítő munkái kezdődtek meg a szlovák és az osztrák könyvtáros egyesülettel.

Az MKE kétoldalú kapcsolataiban rendkívül változatosak voltak az együttműködési formák. Továbbra is erős és konzultatív jellegű a norvég – finn – dán vonal.

Az angol társszervezet ismét lehetőséget teremtett ösztöndíj meghirdetésével szakmai látogatásra és munkára. Az MKE elnöksége 2006. júniusban tette közzé a tagság számára angol társszervezetünk, a CILIP ösztöndíjra szóló meghívólevelét. Ebben egyhetes, 2006 őszén vagy 2007 tavaszán megvalósuló londoni / London-környéki tanulmányút lehetőségét kínálják fel. E projektjük keretében az EU-hoz újonnan csatlakozott országok könyvtáraiból szakembereket hívnak meg.

A jelentkezők között előnyben részesítettük az MKE Emlékérem-mel, vagy "Az Év Ifjú Könyvtárosa" díjjal kitüntetett kollégákat. A pályázatot – a CILIP szuverén döntése alapján – Somorjai Noémi orvosi könyvtáros nyerte el, aki a SOTE Magatartástudományi Intézetének egy személyes könyvtárában dolgozik. Somorjai Noémi 2006 tavasza óta MKE-tag.

Immáron hagyományosnak tekinthető az MKE képviselőjének részvétele az osztrák könyvtáros vándorgyűlésen.

A 28. osztrák könyvtáros vándorgyűlésen, amelynek központi témája: „Az igazi információ, illetve az információ mint áru” volt, az elnökséget dr. Murányi Lajos, az MKE Tanácsának elnöke képviselte (Bregenz, 2006. szeptember 19-22.)

A Temesvárott tartott ABIR (Association of Education Librarians – Romania) nemzetközi konferencián, amelyet "A könyvtárak helyzete az oktatási rendszerben Románia csatlakozásával az Európai Unióhoz" címmel rendeztek meg, az MKE küldötteként Gerencsér Judit az "Év Ifjú Könyvtárosa" díjat 2005-ben elnyert könyvtáros vett részt (2006. szeptember 20-22.)

Az USA Információs Ügynökség felkérésére megszerveztük Michael Huff bécsi székhelyű regionális igazgatónak a könyvtári digitalizás témájában, hazai könyvtári szakemberekkel tartott műhelybeszélgetését. (Budapest, január 10.)

Hasznos kapcsolat jött létre a Külügyminisztérium Kommunikációs és Közkapcsolati osztályával, amelyet 2005-ben sikerült kiépíteni Tóth Anikó osztályvezetővel. Nemzetközi kapcsolattartásban nyújtottak eddig segítséget. A KüM tájékoztatást kapott a külföldre irányuló könyvadoományozási tevékenységről.

A szervezet nemzetközi munkájához segítséget nyújtottak az OIK munkatársai.

Kapcsolattartás a határon túli magyar könyvtárosokkal

Három jól kivehető irányba volt 2006-ban a határon túli magyar könyvtárosokkal való kapcsolattartásnak.

Az egyik: együttműködési megállapodás alapjainak az elfogadása a határon túli partnerszervezetek és az MKE között. A megállapodás az MKE elnöksége kezdeményezésére a kecskeméti vándorgyűlésen jött létre. Az aláírók egyetértettek abban, hogy meg kell vizsgálni a közös érdekeken alapuló társulási viszony létrehozásának lehetőségeit (ahogyan ezt a módosított Alapszabály lehetővé is teszi), a 2004-es Cselekvési programot (azt aktualizálni), valamint egy közös levelezőrendszer kialakításának feltételeit. Elképzelés szerint ez utóbbinak a központi szerverét az IFLA működtetné (Alex Byrne IFLA elnök budapesti látogatása során támogatólag nyilatkozott a felvetésről). Mindezek a nemzetközi pályázatokon való együttes részvételt és folyamatos információcserét célozták meg. A megállapodást az MKE, a Romániai, a Szlovákiai és az Ukrajnai MKE, a Kapocs Csoport és a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete képviselői írták alá.

A másik irányt a könyvadoományozási akciók képviselték. Az MKE 2006. január 17-i közgyűlésén elhangzott az a közös MKE – IKSZ felhívás, amely a 2005 tavaszán súlyos árvízkárokat szenvedett romániai Ótelek falu iskolai könyvtára számára indított gyűjtést. A opénzadományokból vásárolt könyvcsomagot 6 fős küldöttség juttatta el a helyszínre. Az MKE elnökségét dr. Bartos Éva, Biczák Péter, Haraszi Pálné, dr. Mader Béla és Varga Róbert, a Csongrád Megyei Könyvtáros Egyesületet pedig Csüllögné Bogó Katalin képviselte.

Az uniós tagságra felkészülő országok egyes könyvtárainak magyar nyelvű szakkönyveket adományozott az Országgyűlés elnöke 2005-ben. Ehhez az MKE a határon túli kapcsolattartó személyek ajánlásával járult hozzá. Az MKE pályázatok elnyerésével folytatta az akciót, és kiterjesztette az EU-tag országokra is. Így az MKE Zala és a Vas Megyei Szervezeteivel, különösen Tilcsik Ágnes és Tóth Judit szekcielnökökkel, valamint a két megyei könyvtár vezetőivel Haraszi Pálné közösen szervezte meg azt a szlovéniai látogatást, amelynek során az Európai Unióval foglalkozó magyar nyelvű szakkönyveket juttatott el a 16 főnyi magyar küldöttség két szlovéniai könyvtárba: a Lendvai Könyvtárba és a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárba. Az elnökséget Nagy Anikó főtitkár képviselte (2006. március 31. – április 1.). A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete II. országos vándorgyűlésén, Csízfürdőn az MKE képviselőjében Nagy Anikó főtitkár vett részt. Ott adta át az MKE szintén európai uniós tárgyú, magyar nyelvű szakkönyv-adományát (2006. június 3-4.).

A harmadik irány a rendezvényi – konferencia – tanfolyami részvételeket jelöli. 2006-ban is nagy figyelmet fordított arra az MKE, hogy vándorgyűlésére, a könyvfesztiválra, kommunikációs és egyéb tanfolyamára részvételi lehetőséget biztosítson a határon túli magyar kollégák számára. A költségek finanszírozását az NCA és NKA pályázati támogatásokból, valamint a NKÖM Nemzeti és Etnikai Kisebbség Főosztálya által nyújtott támogatásból biztosította az egyesület. Hasonló források tették lehetővé a nagy népszerűségnek örvendő kommunikációs tanfolyami részvételt is.

A határon túli kollégák rendszeres résztvevői az egyes tagszervezetek által szervezett rendezvényeknek, illetve meglehetősen népszerűek a pályázati forrásból támogatott tanulmányutak is.

Az egyesület képviselete, kapcsolatrendszere

2006-ban az egyesület elnökségének különösen fontos volt, hogy a következő ciklusra szilárd, jól működő kapcsolatokat örökítsen át az új menedzsment részére.

Viszonyai rendezésének fajsúlyos állomása volt a szervezetéből kivált, korábbi tagszervezetekkel kötött együttműködési szerződés. Így megállapodást írt alá a Könyvtárostanárok Egyesületével, a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesületével, valamint a Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesületével.

Stabil együttműködését az IKSZ-szel több közös akció is fémjelzte az elmúlt évben. 2006 ismételtén bebizonyította, hogy mennyire fontos az egységes alapokon, egyeztetett állásponton nyugvó szakmai képviselet, lobby. Az előre kalkulálható nehézségi pontok, mint pl. a költségvetés, mellett minden évnek megvan a maga speciális problémaköre. Az elmúlt év intézményi összevonásokról szóló kormányhatározata közös cselekvésre szólított föl azonos szakmákhoz tartozó szervezeteket. A könyvtáros szakma civil szervezeteinek az OIK – OPKM – OSZK összevonásával kapcsolatos érvei, azok képviselete a megfelelő fórumokon (pl. az Országgyűlés Kulturális Bizottsága) a kormányhatározat fölülvizsgálatát eredményezték.

Továbbra is érdemi maradt a kapcsolat a NKÖM/OKM Könyvtári főosztályával/osztályával. Az együttműködés konzultatív jellegű volt, nyitottság és folyamatosság jellemezte. A főosztályvezető/főosztályvezető-helyettes asszony és az MKE elnöke között rendszeresek voltak a megbeszélések aktuális szakmapolitikai kérdésekről, teendőkről. A könyvtári főosztály/osztály nemcsak az elnökség, de a szakma véleményére is számított. Hasonlóan jó munkakapcsolat alakult ki a munkatársakkal, akiket segítőkészségükért csak köszönet illet.

A tárcánál történt évközi miniszterváltás nem okozott törést az együttműködésben, a társadalmi párbeszéd fórumai folyamatosan működtek. Az egyesület elnöke rendszeresen részt vett az ágazati érdekegyeztető üléseken, ahol módja volt véleményének kifejtésére. Az elnökséggel közösen véleményezte az alkalomra készült dokumentumokat, valamint a tagszervezetek véleményére

építve minden, a könyvtárakra és könyvtárosokra vonatkozó, munkájukat érintő szakmai-jogi dokumentumokat, melyeket a főosztály/osztály folyamatosan megküldött a szervezetnek.

Hagyományosan jó volt a kapcsolat az OSZK-val és továbbra is konstruktivitás jellemezte az MKE – Könyvtári Intézet viszonyát.

Az egyesület az NCA adta fórumok lehetőségeivel (parlamentari rendezvények, CIVILKOMP stb.) igyekezett az időközben kialakult személyes kapcsolatokat az egyesületi munka hasznára fordítani.

2006-ban az MKE kapcsolati tőkéje tovább bővült. Szerződés pecsételte meg a 13 éve fennálló Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvánnyal kialakult kapcsolatot is, melynek értelmében az alapítvány tanfolyamon készíti fel a gyermekkönyvtárosokat a korosztály tipikus problémáinak megismerésére, illetve adományokat közvetít az egyesület felé (pl. számítógépek, berendezések) a gyerekkönyvtárak megsegítésére.

2006-ban ITT mentor képzésről szóló szerződést írt alá a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium az MKE-vel. A hatalmas projekt keretén belül 200 fő könyvtáros képzését vállalta az egyesület, megszerezve a képzési jogot a teleházak és a művelődési házak előtt. A szerződés aláírásának ténye elismerése volt a jól működő, kiépített könyvtári hálózatnak, de még inkább a kiváló felkészültségű, a tanfolyam elvégzésére alkalmas és az ismereteket tovább adni képes könyvtárosnak. A képzés tartalma egybeesik az állampolgárok számára közhasznú ismereteket elektronikusan szolgáltató könyvtár törekvéseivel, dupla haszna a megszerezhető ismereteken túl ingyenes jellegében érhető tetten.

Intézmény és civil szervezet együttműködés lehetőségeit példázza és fontos állomása volt a közös munkának az Országos Idegennyelvi Könyvtárral kötött szerződés. Alkotó könyvtárosok kiállítása, izgalmas szakmai programok megvalósítása szerepel az írásba foglalt menüsorban.

Az elnökség tagjai a beszámoló évben folyamatosan részt vettek különböző szakmai bizottságok munkájában, így az Országos Könyvtári Kuratóriumban (Bakos Klára), illetve több, szakmai kitüntetés adományozó grémiumban, nevezetesen: a Széchényi Ferenc-díj (bizottsági tag: Bakos Klára), a Szinnyi József-díj (bizottsági tag: dr. Mader Béla), valamint a Bibliotékaért emlék-érem (bizottsági tag: Haraszi Pálné) odaítélésében.

Az MKE elnökségi tagjai (Bartos Éva, Biczák Péter) keresztül képviseltette magát a Könyv, könyvtár, könyvtáros szerkesztőbizottságában.

Gazdálkodás. Az egyesület működését biztosító anyagi források

Az MKE bevételi forrásait a tagdíjakból befolyt összegek, a pályázati támogatás és a költségvetési támogatások adják.

Az MKE-nek a 2006. évben 14.775 eFt bevétele volt. Ez 10 000e Ft-vel kevesebb az előző évinél. A jelentős különbség oka alapvetően a pályázaton nyert pénzek tárgyévéről áthúzódó utalása.

Radikálisan esett az OKM által a társadalmi szervezetek támogatására beállított összeg is. A 2005-ös 2700 e Ft-tal szemben 2006-ban már csak 15500 eFt járult hozzá a költségvetés növekedéséhez.

Nem változott az NCA-tól működésre pályázott támogatás összege, és kimutathatóan javult a tagdíjakból befolyt járandóság is. Ez utóbbi arra utal, hogy a 2006-ban bevezetett tagdíjreform helyesnek bizonyult, jelentősen javult a tagdíj befizetési fegyelem.

Egyéb bevételt képez a Munkaügyi Központtól munkaerő-támogatás címen kapott összeg, amit az egyesületi titkárságon foglalkoztatott kolléga bérezésére kell fordítani, értelemszerűen.

Az SZJA 1 %-ából befolyt bevétel (171 eFt) felhasználásáról az elnökség javaslata alapján döntött a Tanács. A 171 eFt-ot az egyesület a fiatal könyvtáros hallgatók vándorgyűlésen való részvételének támogatására fordítja.

A bevétel jelentős része tervezett programokra fordítódott vissza.

Mind a központi, mind a szervezeti programok elsősorban pályázati támogatásból valósulnak meg. Így rendkívül fontos, hogy a pályázathoz benyújtott programokat támogatásra érdemesnek tartsák a bírálók, illetve az, hogy az utalások időben megtörténjenek.

A bevételi mutatók vizsgálata azt mutatja, hogy alapvetően biztosított az egyesület működési stabilitása, és lehetővé vált a célok teljesítése azzal együtt is, hogy ezek összege – az egyre szigorúbb költségvetési politika, valamint a pályázati utalások áthúzódása miatt – a korábbi évekhez képest csökkent.

2006-ban az MKE a ciklus elején megkezdett gazdasági reform jelentős lépéséhez érkezett el. December 1-jétől bejelentkezett az ÁFA-körbe. Ez a státusza vállalkozási tevékenység végzését is lehetővé teszi.

Az MKE 2006. évi bevételei és kiadásai

	ezer Ft	összesen ezer Ft
2005.évi maradvány bankszámlán + a pénztárban		1 623
BEVÉTELEK		
1. Közhasznú működésre kapott támogatás:		4 457
OKM	1 550	
NCA	2 907	
2. Pályázatok (NKA, NCA, helyi önkorm.)		7 082
3. Munkaügyi Közp. Munkaerő támogatás		965
4. Tagdíj		1 886
5. Egyéb bev.		211
6. SZJA 1%		171
7. Kamat		3
Bevételek összesen:		14 775
RÁFORDÍTÁSOK		
KIADÁSOK		
1. Személyi jellegű ráfordítások:		3 176
bérköltség	1 440	
megbízások, tiszteletdíjak	762	
bérjárulékok	689	
napidíjak	285	
2. Anyagjellegű kiadások:		872
irodaszer, nyomtatvány, anyagktg.	780	
szakkönyv, folyóirat	18	
reprezentáció (rendezvények kávé, frissítő, szendvics)	74	

3.	Szolgáltatások:		10 053
	közlekedési költségek	723	
	telefon, komm., posta ktg.	396	
	könyvelési, irodai szolg. díjak	3 413	
	egyéb szolg. (irodagépek, honlap karbantartása, előadás)	2 799	
	tagsági díjak	140	
	szállásktg. (IFLA, vándorgy., egyéb kiküld.)	1 231	
	rendezv., kiküld. ellátás	1 351	
4.	Egyéb ktg. (reklám, hatósági díjak, biztosítások, bankktg., 100E alatti t.e.)		221
5.	Járulesskülönbözet (kötelezettségek- követelések változása)		87
	Kiadások összesen:		14 409
	RÁFORDÍTÁST JELENTŐ ESZKÖZVÁLT. (értékcsökkenési leírás)		491
	Ráfordítások összesen:		14 900
	Maradvány pénzeszközök:		
	Bank I.		1 840
	BankII.		45
	Pénztár:		104
	Összesen:		1 989
	Pénzeszközök 2006.december 31-én		1 989

Budapest, 2007. május 12.

Bakos Klára
elnök